

Vergaderjaar 2025-2026

29 544 Arbeidsmarktbeleid

35 213 Wijziging van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten en enkele andere wetten in verband met verdere activering van de participatie van jonggehandicapten en het harmoniseren van de verschillende regimes Wajong

Q¹ **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 31 oktober 2025

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid² heeft schriftelijk overleg gevoerd met de staatssecretaris Participatie en Integratie over **arbeidsparticipatie en de monitorrapportage Wet vereenvoudiging Wajong**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 2 oktober 2025.
- De antwoordbrief van 30 oktober 2025.

De griffier van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Van der Bijl

¹ De letter Q heeft alleen betrekking op 29 544.

² Samenstelling:

Griffioen (BBB), Van Gasteren (BBB), Van Wijk (BBB), Vos (GroenLinks-PvdA), Ramsodit (GroenLinks-PvdA), Van Gorp (GroenLinks-PvdA) (voorzitter), Fiers (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Petersen (VVD), Van der Linden (VVD), Van Ballekom (VVD), Bakker-Klein (CDA), Bovens (CDA), Moonen (D66) (*ondervoorzitter*), Belhirsch (D66), Bezaan (PVV), Koffeman (PvdD), Nanninga (JA21), Van Apeldoorn (SP), Huizinga-Heringa (ChristenUnie), Van den Oetelaar (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de staatssecretaris Participatie en Integratie

Den Haag, 2 oktober 2025

De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van u en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het evaluatierapport naar aanleiding van de motie-Strik c.s. over maatregelen om de arbeidsparticipatie te verbeteren³ en het verslag schriftelijk overleg over de derde monitorrapportage van de Wet vereenvoudiging Wajong⁴. Naar aanleiding hiervan hebben de leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** een aantal vragen. De leden van de fracties van de **BBB** en het **CDA** sluiten zich bij deze vragen aan.

De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** stellen vast dat er op dit moment ten aanzien van de geconstateerde knelpunten in de Wajong, zoals naar voren komen in het evaluatierapport naar aanleiding van de motie Strik⁵, geen verdere maatregelen worden genomen. U wijst in uw brief van 19 september 2025 over de voortgang van de fundamentele herziening van de Participatiewet ook op diverse knelpunten in de regelgeving voor jongeren met een arbeidsbeperking als het gaat om inkomensondersteuning en arbeidsparticipatie.⁶ Kunt u aangeven in hoeverre de huidige landelijke regelgeving voor jongeren met een arbeidsbeperking, waaronder in de Wajong en de Participatiewet, voldoet aan de criteria van het VN-verdrag Handicap, zowel met betrekking tot de inkomensondersteuning als de arbeidsparticipatie? Welke maatregelen worden genomen om daaraan te voldoen of te zorgen dat daaraan wordt voldaan?

De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken.

Dr. M.L. Vos

Voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

³ *Kamerstukken I 2024-2025, 29544, P.*

⁴ *Kamerstukken I 2024-2025, 35213, AD.*

⁵ *Kamerstukken I 2024-2025, 29544, P.*

⁶ *Kamerstukken I 2025-2026, 34352, Y.*

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS PARTICIPATIE EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2025

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de vragen van de leden van GroenLinks-PvdA. De leden vragen in hoeverre de huidige landelijke regelgeving voor jongeren met een arbeidsbeperking, waaronder in de Wajong en de Participatiewet, voldoet aan de criteria van het VN-verdrag Handicap, zowel met betrekking tot de inkomensondersteuning als de arbeidsparticipatie. Ook vragen ze welke maatregelen worden genomen om daaraan te voldoen of te zorgen dat daaraan wordt voldaan.

In de door u genoemde brieven over arbeidsparticipatie en de monitorrapportage Wet vereenvoudiging Wajong worden inderdaad geen verdere maatregelen genoemd ten aanzien van de geconstateerde knelpunten in de Wajong. Dat neemt niet weg dat er op andere punten wordt gewerkt om de situatie van mensen met een handicap te verbeteren.

Op 9 februari 2024 heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport namens het kabinet de Nationale strategie VN-Verdrag Handicap⁷ naar de Tweede Kamer gezonden. De Nationale strategie is tot stand gekomen in samenwerking met verschillende partijen waaronder – in lijn met de principes van het VN-Verdrag – ervaringsdeskundigen en de hun vertegenwoordigende organisaties. De strategie biedt een stip aan de horizon en presenteert doelstellingen voor een toegankelijker en inclusiever Nederland in 2040, ook specifiek voor het levensdomein Werk en Inkomen. Het gaat voor dit levensdomein onder anderen om doelstellingen op het gebied van het bevorderen van de toegankelijkheid van werkplekken en het bieden van passende ondersteuning om te kunnen werken, het wegnemen van belemmeringen voor werkgevers om mensen met een beperking aan te nemen, het voorkomen van schommelingen in bestaanszekerheid bij meer of minder werken, ervoor zorgen dat werken loont.

Het in de praktijk brengen van de strategie verloopt stapsgewijs, aansluitend op het VN-verdrag handicap dat oproept tot de geleidelijke verwezenlijking van algemene toegankelijkheid.

Om tot een verdere invulling van de strategie te komen is samen met verschillende partijen, waaronder ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigende organisaties, een werkagenda voor de komende vijf jaar gemaakt. De werkagenda is op 11 juli 2025 door de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar de Tweede Kamer gestuurd.⁸

Bestaande inspanningen in lopend beleid die bijdragen aan de doelstellingen van de strategie hebben hierin een plek gekregen, maar ook nieuwe initiatieven en activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van de Nationale strategie en daarmee aan de geleidelijke implementatie van het VN-verdrag. Ik noem hieronder enkele belangrijke voorbeelden gericht op de doelstellingen voor het levensdomein Werk en Inkomen.

- Met de Wet Breed Offensief⁹ is een aantal maatregelen getroffen waarmee onder meer drempels voor werknemers en werkgevers zijn verlaagd ter bevordering van de arbeidsinschakeling van mensen met een arbeidsbeperking.
- Met de Wet Wijziging Participatiewet ten behoeve van de werkvoorzieningen voor visueel beperkten¹⁰ is betere ondersteuning vanuit het UWV geregeld voor mensen met een visuele beperking.

⁷ Kamerstukken II, 2023/24, 24170, nr. 309

⁸ Kamerstukken II, 2024/25, 24170, nr. 362

⁹ Wet van 29 november 2022, Stb. 499

¹⁰ Wet van 21 november 2023, Stb. 443

- Met de Wet van school naar duurzaam werk¹¹ wordt door gerichte ondersteuning de overgang van onderwijs naar werk verbeterd voor jongeren tot 27 jaar met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Er is voor de jaren 2025-2035 in totaal € 289,7 miljoen beschikbaar gekomen voor investeringen in de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Daarnaast is een budget van € 65 miljoen per jaar beschikbaar gekomen voor het stimuleren van beschut werk en een budget van structureel € 90 miljoen voor het verbeteren van de inzet van loonkostensubsidie bij beschut werk.
- Er wordt gewerkt aan het verbeteren van de banenafspraken. Grofweg doen we dit in drie stappen. De eerste stap is de wet vereenvoudiging banenafspraken.¹² Deze wet regelt bijvoorbeeld het opheffen van het onderscheid tussen markt en overheid, zodat in samenwerking tussen deze sectoren meer banen gerealiseerd kunnen worden. Ook regelt de wet dat het loonkostenvoordeel structureel gemaakt wordt. Deze fiscale maatregel voor werkgevers kan tot nu toe slechts voor een periode van drie jaar aangevraagd worden en wordt vanaf 1 januari 2026 structureel. De tweede stap is het verder verbreden van de doelgroep banenafspraken met mensen in de WIA en de WW die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan de derde stap: de ontwikkeling van een langetermijnvisie voor de banenafspraken. Daarbij is een belangrijk uitgangspunt dat de ondersteuningsbehoefte van mensen met een arbeidsbeperking centraal komt te staan. Hierbij dienen ook de verplichtingen te worden betrokken op grond van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VN-verdrag Handicap) om de arbeidsmarktpositie van mensen met een handicap te verbeteren.
- De inzet van het instrument Individuele Plaatsing en Steun (IPS) voor mensen met psychische aandoeningen wordt structureel mogelijk.
- Op 30 september jongstleden heeft uw Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Participatiewet in balans (spoor 1). De wet bevat meer dan twintig maatregelen ter verbetering van de positie van mensen in de bijstand. Zo komt er onder meer een bufferbudget dat gemeenten kunnen inzetten om schommelingen in het inkomen voor mensen in de bijstand op te vangen, een nieuwe uniforme inkomensvrijlating zodat werken meer loont, een duidelijker vrijlating van giften, ruimte voor maatschappelijke participatie en het eigenstandig vormgeven daarvan en verruiming van de tijdelijke ontheffing van de participatieverplichting.
- Met de brief van 4 juli jongstleden¹³, die ik op 19 september jongstleden naar uw Kamer heb gezonden, heb ik beleidsopties gepresenteerd in verband met een meer fundamentele herziening van de Participatiewet (Participatiewet in Balans, spoor 2). De beleidsopties gaan onder meer over betere ondersteuning van mensen waarvan vaststaat dat zij structureel geen arbeidsvermogen hebben, de ondersteuning van mensen die wel arbeidsvermogen hebben dan wel waarvan nog niet vaststaat dat zij structureel geen arbeidsvermogen hebben en over een verkenning van een andere aanvulling voor mensen met een medische urenbeperking. Het is aan een nieuw kabinet om over de verschillende beleidsopties met het parlement in gesprek te gaan en keuzes te maken over de herzieningen van de Participatiewet.

Met deze en andere maatregelen uit de eerdergenoemde werkagenda werken we aan het verbeteren van de situatie van mensen met een beperking, en werken stapsgewijs toe naar een toegankelijke samenleving conform het VN-verdrag.

De Staatssecretaris Participatie en Integratie,

J.N.J. Nobel

¹¹ Wet van 9 juli 2025, Stb. 210

¹² Wet van 23 april 2025, Stb. 121

¹³ Kamerstukken II, 2024/25, 34352, nr. 344